

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/56/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203318
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118203318.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: I. O., J.. XX.XX.XXXX, G. N. O. XX, N., p r o t i žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., skráteneý názov VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31320155, o neprijateľné zmluvné podmienky, určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a doplatenie istiny úveru a prísl., takto

r o z h o d o l :

Súd žalobu z a m i e t a .

Žalovaný m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou zo dňa 27.3.2018 sa domáhal neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy v zmluve o spotrebiteľskom úvere Flexi pôžička z X.X.XXXX, ktorú uzavrel so žalovaným, ako aj neplatnosti časti zmluvy o spotrebiteľskom úvere konkrétne článku II. bode 2 ohľadom vyhlásenia žalobcu, že sa oboznámil s VOP a dojednáváním poistenia. Zároveň žiadal určiť, že spomínaná zmluva o spotrebiteľskom úvere je bezúročná a bezpoplatková a napokon, aby bol zaviazaný doplatiť žalovanému rozdiel do sumy nesplatennej istiny úveru 5.756,80 Eur v mesačných splátkach po 158,20 Eur až do zaplatenia. V žalobe uviedol, že so žalovaným uzavrel X.X.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom úvere vo výške 8.780 Eur s celkovou čiastkou na zaplatenie 15.029 Eur v 95 mesačných splátkach po 158,20 Eur s termínom splatnosti do 14.8.2024. Vyslovil názor, že v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z., teda výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. (ďalej len „ZoSÚ“). Citoval časti rozhodnutí Krajského súdu v Žiline 11Co/256/2013 zo dňa 25.11.2013 a Krajského súdu v Trnave 10CoE/313/2010 zo dňa 9.8.2011, v zmysle ktorých má byť v zmluve osobitne uvedená výška a termín splatnosti pri každej zložke splátky - teda istine, úroku a poplatkov.

2. Zmluva podľa žalobcu obsahuje aj neprijateľné zmluvné podmienky a to vo vzťahu k rozhodcovskej zmluve, ktorá bola vopred pripravená žalovaným a predložená mu bola bez toho, aby mohol zasiahnuť do jej textu. Vo vzťahu k článku II. bodu 2 uviedol, že žalovaný prenáša na žalobcu ako spotrebiteľa dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa s obchodnými podmienkami žalovaného a dojednáváním poistenia. Veriteľ je povinný dôveryhodne preukázať, že spotrebiteľa oboznámil, čo vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-449/13.

3. Žalobu o doplatenie istiny úveru odôvodnil tým, že úver je bezúročný a bezpoplatkový a keďže doposiaľ zaplatil žalovanému 3.023,20 Eur, jeho dlh činí 5.756,80 Eur, čo je rozdiel súm 8.780 Eur a 3.023,20 Eur.

4. Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že v súvislosti, podľa žalobcu chýbajúcou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorú nesprávne označil pod § 9 ods. 2 písm. k/ (správne písm. l/ ZSÚ), rozhodnutia, na ktoré žalobca poukázal boli vydané pred rozsudkom Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti Kláre Bíroovej z 9.11.2016 a tiež pred rozhodnutím Najvyššieho súdu SR 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018. Ani smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere nevyžaduje rozdelenie splátok na istinu, úrok a poplatky a tento záver potvrdil aj Súdny dvor EÚ v spomínanom rozsudku C-42/15. Smernica EÚ predstavuje tzv. úplnú harmonizáciu danej oblasti, čo znamená, že členské štáty nesmú zaviesť prísnejšie pravidlá ako sú v nej uvedené, čo vyplýva z článku 22 ods. 1 citovanej smernice, tiež z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-602/10. Z konštantnej európskej judikatúry možno abstrahovať, že členské štáty EÚ vrátane súdov majú povinnosť interpretovať svoje národné právo v súlade s právom EÚ, teda eurokomformne, nesmie však ísť o výklad, ktorý je zjavne contra legem. Eurokomformný výklad sa má použiť aj pri § 9 ods. 2 písm. l/ ZoSÚ. Tento výklad si ešte pred rozhodnutím Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 osvojili aj sudy, žalovaný poukázal na rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica 17Co/151/2012 zo dňa 19.9.2012, 6Co/315/2012 zo dňa 20.12.2012 alebo Krajský súd v Trenčíne 17Co/344/2017 zo dňa 4.10.2017. Následne žalovaný citoval aj časť uznesenia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018, ktorý ako dovolací súd konštatoval potrebu eurokomformného výkladu sporného ustanovenia a dospel k záveru, že nie je nutné rozpis splátok na istinu, úrok a poplatky. Za účelom odstránenia pochybnosti o správnom spôsobe výkladu § 9 ods. 2 písm. l/ ZoSÚ zákonodarca zákonom č. 279/2017 Z.z. s účinnosťou od 1.5.2018 s poukazom na spomínanú smernicu EÚ a rozsudok Súdneho dvora EÚ C-42/15 zmenil znenie sporného ustanovenia tak, že slová „výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádza slovami „výška, počet a frekvencia splátok“.

5. V súlade s názorom prezentovaným v rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 zaujala aj NBS odbor ochrany finančných spotrebiteľov oficiálne stanovisko zverejnené 18.4.2017. Napokon žalovaný uviedol, že žalobca kedykoľvek môže požiadať žalovaného o poskytnutie amortizačnej tabuľky, ktorá obsahuje aj rozpis splátok s uvedením amortizácie istiny, úrokov a iných nákladov, pričom žalovaný je povinný túto tabuľku mu poskytnúť bezodplatne podľa zmluvy (článok I. bod 6 písm. c/), ale tiež podľa zákona a to § 9 ods. 3 ZoSÚ.

6. K žalobe o neprijateľnú zmluvnú podmienku ohľadom rozhodcovskej doložky žalovaný poukázal na to, že si len plnil svoju zákonnú povinnosť podľa § 93d ods. 1, 2 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, keďže bol povinný predložiť žalobcovi návrh rozhodcovskej zmluvy. Tá spíňa všetky obsahové a formálne náležitosti vyžadované zákonom č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Žalovaný rozhodne nepodmieňoval poskytnutie úveru uzavretím spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy. Považovať individuálne dohodnutú spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu za neplatnú iba z dôvodu, že zmluvnou stranou je spotrebiteľ je iluzórne a scestné. Navyše žalovaný už dlhšiu dobu ju ani neuplatňuje, čoho dôkazom je aj to, že nenamieta právomoc všeobecného súdu v tomto spore.

7. K žalobe o neprijateľnú zmluvnú podmienku v súvislosti s vyhlásením o oboznámení sa s VOP a o informovaní v zmysle ZoP žalovaný reagoval na zdôvodnenie tejto žaloby tak, že ho považuje za špekulatívne a účelové. V zmysle článku II. bodu 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere mal žalobca na výber, či VOP prevezme spolu so zmluvou alebo požiada o ich doručenie. Žalobca písomne požiadal o zaslanie VOP a Formulára o dôležitých zmluvných podmienkach poistenia - poistenie schopnosti splácať splátky Flexi pôžičky a VPP elektronicky na svoju adresu, ktorú v žiadosti uviedol, čo potvrdil podpisom na danej žiadosti. Žalovaný mu vyhovel a ešte v ten deň dokumentáciu mu zaslal. Navyše formulár týkajúci sa poistenia prevzal žalovaný aj osobne 2.9.2016, čo potvrdil podpisom na tomto dokumente. To, že sa žalobca po obdržaní dokumentácie s ňou neoboznámil, hoci mu v tom nebránila žiadna prekážka, nemôže ísť na ťarchu žalovaného.

8. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovaného zotrval na žalobe. Uviedol, že smernica 2008/48/ES nemá priamy účinok a že jej nepriamy účinok, teda eurokomformný výklad podľa nej nie je možný, znamenal by výklad contra legem, čo je neprípustné. Aj prijatie novej právnej úpravy zákonom č. 279/2017 Z.z. potvrdzuje, že do 1.5.2018 bolo povinnosťou veriteľa členiť splátku na istinu, úrok a poplatky. Poukázal na viaceré rozsudky prezentujúce záver o nutnosti spomínaného členenia splátok aj po rozsudku Súdneho dvora EÚ C-42/15 a to rozsudok Krajského súdu v Prešove 21Co/104/2016 zo dňa 30.3.2017, Krajského súdu v Trenčíne 27Co/136/2017 zo dňa 31.10.2017, Krajského súdu v Košiciach 3Co/345/2016 zo dňa 28.9.2017, Krajského súdu v Žiline 7Co/158/2017 zo dňa 27.9.2017,

Krajského súdu v Nitre 7Co/53/2017 zo dňa 20.7.2017, Krajského súdu v Trnave 23Co/815/2015 zo dňa 15.5.2017 a Krajského súdu v Bratislave 15Co/10/2017 zo dňa 16.8.2017.

9. Žalobca zotrval aj na žalobe o vyslovenie neplatnosti zmluvných podmienok z dôvodu ich neprijateľnosti, citoval § 298 ods. 1, 2 CSP a uviedol, že cieľom právnej úpravy je, aby spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve a to aj v prípade, ak kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku. Má pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. V závere uviedol, že žiada, aby súd rozhodol podľa upraveného petitu, pričom opísal pôvodné žalobné petity okrem toho, ktorým žiadal, aby bol zaviazaný zaplatiť doplatok istiny úveru.

10. Žalovaný v duplike na repliku žalobcu zdôraznil, že všetky súdne rozhodnutia, na ktoré žalobca v replike poukázal boli vydané pred uznesením Najvyššieho súdu SR 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.2.2018 a preto ich nemožno považovať za aktuálne. Novela zákona o spotrebiteľských úveroch účinná od 1.5.2018 iba precizovala pôvodné znenie § 9 ods. 2 písm. l/ a definitívne odstránila akékoľvek pochybnosti o domnejšej povinnosti veriteľa rozčleniť každú splátku úveru v zmluve na splátku istiny, úrokov a iných poplatkov.

11. Na pojednávanie konané dňa 24.10.2018 sa strany nedostavili, obom bolo doručené predvolanie riadne a včas a obaja svoju neúčasť písomne ospravedlnili, pričom súhlasili, aby súd pojednával v ich neprítomnosti. Boli preto splnené podmienky v zmysle § 180 CSP na uskutočnenie pojednávania.

12. Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami, zmluvou o poskytnutí spotrebiteľského úveru Flexi pôžička č. XXXXXXXXXXXXXXXX, spotrebiteľskou rozhodcovskou zmluvou zo dňa X.X.XXXX, žiadosťou o doručenie dokladov zo dňa X.X.XXXX, formulárom o dôležitých zmluvných podmienkach uzatváraného poistenia, VOP žalovaného, všeobecnými poistnými podmienkami pre poistenie schopnosti splácať splátky Flexi pôžičky, rámcovou poistnou zmluvou pre poistenie schopnosti splácať splátky Flexi pôžičky zo dňa XX.XX.XXXX s dodatkami č. 1, 2, výstupom z bankového informačného systému o zaslaní dokumentov, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

13. Dňa X.X.XXXX uzavreli strany Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexi pôžička“ pod č. XXXXXXXXXXXXXXXX. Hneď v úvode zmluvy sú zvýraznené základné podmienky nasledovne: druh spotrebného úveru - splatenie spotrebiteľských úverov; výška úveru - 8780 Eur; lehota splatnosti - 96 mesiacov; druh úrokov. sadzby - fixná počas celej lehoty splatnosti úveru; čerpanie úveru jednorázovo X.X.XXXX; počet splátok - 95; dátum prvej anuitnej splátky - 14.10.2016 a dátum poslednej splátky (termín konečnej splatnosti) - 14.8.2024; výška úrokovej sadzby 11,40% p.a.; mesačná anuitná splátka vrátane poistného - 148,37 Eur; z toho mesačná splátka poistného - 7,11 Eur.

14. V ďalšej časti zmluvy sú konkretizované tri zmluvy o spotrebiteľskom úvere na splatenie ktorých bol daný úver schválený.

15. V bode 3 zmluvy je uvedená výška RPMN - 12,81% a konkretizované sú aj predpoklady, z ktorých sa vychádzalo pri výpočte. Uvedené sú aj celkové náklady dlžníka 4.815,30 Eur a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť 13.595,30 Eur. V zmluve je ďalej uvedená priemerná hodnota RPMN 9,22%, odplata 14,37% a najvyššia prípustná výška odplaty podľa vládneho nariadenia 87/1995 Z.z. - 20,20%.

16. V bode 7 zmluvy sú konkretizované jednotlivé poplatky.

17. Bod 8 zmluvy upravuje prístupenie dlžníka k poisteniu schopnosti splácať Flexi pôžičku. V ňom sa uvádza, že žalobca podpisom úverovej zmluvy súhlasí s poistením schopnosti splácať úver podľa Rámcovej poistnej zmluvy uzavretej medzi žalovaným a poisťovateľom Poisťovňou Cardif Slovakia a.s. a že podpisom úverovej zmluvy sa potvrdzuje, že sa oboznámil a vyjadruje súhlas s rámcovou zmluvou o poistení a VPP poisťovateľa. Ďalej sa uvádza, že žalobca prijíma a požaduje základný balík poistenia (pre prípad PN, invalidity, smrti).

18. V časti II. zmluvy bode 2 (ktorý je predmetom žaloby) sa uvádza: „dlžník potvrdzuje, že bol oboznámený so Všeobecnými obchodnými podmienkami VÚB a.s. pre poskytovanie spotrebných

úverov fyzickým osobám - občanom, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy, s obsahom ktorých súhlasí a ktoré súčasne prevzal spolu s úverovou zmluvou, alebo ktoré mu boli na základe jeho písomnej žiadosti zaslané elektronickou poštou, či iným dohodnutým spôsobom. Dlžník ďalej prehlasuje, že bol bankou pri dojednávaní poistenia riadne informovaný v zmysle zákona č. 340/2005 Z.z. o sprostredkovaní poistenia a sprostredkovaní zaistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

19. V bode 5 časti II. zmluvy sa konštatuje, že zmluvné strany sa dohodli, že prípadné spory z tohto obchodu budú rozhodované príslušným všeobecným súdom Slovenskej republiky. Dlžník súčasne potvrdzuje, že neprejavil súhlas s návrhom banky, aby prípadné spory boli rozhodnuté v rozhodcovskom konaní prostredníctvom Stáleho rozhodcovského súdu Slovenskej bankovej asociácie.

20. V časti III. bode 6 je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú obchodné podmienky.

21. Dňa X.X.XXXX žalobca písomne požiadal žalovaného o zaslanie Formulára o dôležitých zmluvných podmienkach uzatváraného poistenia, VOP na poskytovanie spotrebných úverov občanom a VPP pre poistenie schopnosti splácať splátky Flexi pôžičky na svoju emailovú adresu (č.l. 65), čomu žalovaný aj vyhovel ešte v ten istý deň (č.l. 86).

22. Na samostatnej listine obe strany dňa X.X.XXXX uzavreli aj spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. ňou dohodli, že spory, ktoré vzniknú zo zmluvy o bežnom účte a poskytovaní produktov a služieb VÚB účtu uzavretej X.X.XXXX medzi VÚB a.s. a spotrebiteľom alebo spory, ktoré so zmluvou budú súvisieť rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní Stály rozhodcovský súd Slovenskej bankovej asociácie so sídlom Rajská 15/A, Bratislava. Nasleduje rozsiahle poučenie spotrebiteľa o dôsledkoch uzavretia tejto zmluvy a o právach spotrebiteľa v rozhodcovskom konaní.

23. Nepochybne zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavretá medzi stranami je zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

24. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

25. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

27. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

29. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

30. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy) za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré
a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,
w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

31. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

32. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzavretú medzi stranami súd zároveň posúdil podľa zákona č. 129/2010 Z.z. a to v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, teda konkrétne v znení účinnom od 1.7.2016 do 31.12.2016.

33. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom

je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinност=31.12.2016>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

34. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

35. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

36. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

37. Podľa § 9 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

38. Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) odplatu podľa osobitných predpisov,

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

t) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>> a podmienky ich uplatnenia,

u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>>,

v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>>,

z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

39. Podľa § 9 ods. 3 citovaného zákona ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

40. Podľa § 9 ods. 5 citovaného zákona amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

41. Podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>>,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>>,

s) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>>, z)

<<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>> a aa) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>>, c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>> alebo d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa, e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20180901?ucinnost=31.12.2016>> alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

42. Žalobca sa domáhal určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý mu bol poskytnutý predmetnou zmluvou, aj keď nesprávne v žalobnom petite žiadal určiť, že príslušná zmluva je bezúročná a bezpoplatková. Zmluva totiž nie je bezúročná a bezpoplatková, ale v prípade absencie obligatórnych náležitostí zmluvy vymenovaných v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. platí fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

43. Žalobca zastáva názor, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere má byť splátka úveru rozlíšená na istinu, úrok a poplatky. Súdna prax pri posudzovaní tejto otázky nebola jednotná. Tento súd stále zastával názor, že z formulácie sporného ustanovenia jednoznačne nevyplývalo žalobcom tvrdené rozlíšenie splátky, ale to, čo všetko dohodnutá splátka zahŕňa. Každá splátka úveru totiž zahŕňa v sebe splátku istiny, úroku a prípadných poplatkov. V citovanom ustanovení totiž nie je uvedené, že musí byť osobitne uvedená splátka istiny, osobitne splátka úroku a osobitne iných poplatkov.

44. Rozhodujúca pre vyhodnotenie spornej otázky je však už spomínaná smernica 2008/48/ES, ktorá v článku 22 upravuje úplnú harmonizáciu a záväzný charakter, predovšetkým pokiaľ ide o náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Znamená, že členské štáty EÚ nie sú oprávnené vo svojej vnútroštátnej právnej úprave zahrnúť iné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, než sú uvedené v článku 10 ods. 2 smernice. Úplná harmonizácia v tejto oblasti je potrebná na to, aby sa všetkým spotrebiteľom v EÚ poskytla rovnocenná úroveň ochrany ich záujmov.

45. V článku 10 ods. 2 citovanej smernice sa uvádza, čo má obsahovať zmluva o úvere. Pod písm. h/ je uvedená výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

46. V citovanom článku sa teda vôbec neuvádza splátka istiny, úrokov a poplatkov, ale je použitý len termín „splátka“. Preto ani právny poriadok Slovenskej republiky nemôže túto zmluvnú náležitosť modifikovať tak, aby veriteľ bol povinný do zmluvy uvádzať členenie splátky na istinu, úrok a poplatky. Bolo by to v rozpore so spomínanou smernicou s poukazom na článok 22 ods. 1. Aj keď je potrebné uviesť, že citovaná smernica nemá tzv. horizontálny priamy účinok a teda nemôže priamo zakladať práva a povinnosti jednotlivcom, je potrebné z nej vychádzať práve za účelom výkladu diskutabilného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. l/ tak, aby výklad bol v súlade s touto smernicou. Preto je potrebné dospieť eurokomfortným výkladom k záveru, že citovaná právna norma neupravuje nutnosť rozpisu splátky na istinu, úrok a poplatky.

47. Napokon odpoveď na túto otázku poskytol Súdny dvor EÚ vo svojom rozsudku C-42/15 z 9.11.2016, ktorým rozhodol o návrhu Okresného súdu Dunajská streda na prejudiciálne konanie, ktoré súviselo s konaním vedenom na spomínanom súde vo veci spoločnosti Home Credit Slovakia a.s. proti Kláre Bíroovej, keď na otázku spomínaného súdu, či článok 10 ods. 2 písm. i/ v spojení s písm. h/ smernice

2008/48/ES sa má vykladať tak, že zmluva o úvere nemusí v čase uzavretia obsahovať presné určenie aká časť jednotlivkej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky, Súdny dvor uviedol, že daný článok sa má vykladať tak, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia podľa európskeho súdu bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. V odôvodnení rozhodnutia Súdny dvor uviedol, že iba na žiadosť spotrebiteľa je veriteľ povinný bezplatne a kedykoľvek odovzdať mu výpis vo forme amortizačnej tabuľky podľa článku 10 ods. 2 písm. i/ a článku 10 ods. 3 smernice.

48. V tejto súvislosti súd potrebuje zdôrazniť, že si je vedomý toho, že citovaná smernica 2008/48/ES nemá priamy účinok, ale práve pri výkladových problémoch jednotlivých ustanovení nášho právneho poriadku je potrebné z nej vychádzať a použiť tzv. eurokomformný výklad. Toho sa totiž často dožadujú v súdnych sporoch spotrebiteľa, ale tento výklad je potrebné použiť nielen v tých prípadoch, ak je to na prospech spotrebiteľa, ale aj opačne. To je aj prípad vyhodnotenia § 9 ods. 2 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z., takže využitie spomínaný eurokomformný výklad v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je potrebné splátku úveru rozlíšiť na splátku istiny, úrokov a poplatkov. Napokon tento záver vyplýva aj z rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C 555/07.

49. Súd rozhodne nesúhlasí s názorom, podľa ktorého pre vnútroštátny súd nie sú relevantné a záväzné závery rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. Uvedené rozsudky je nutné aplikovať pri spomínanom eurokomformnom výklade vnútroštátneho práva, ktoré sa musí vykladať v súlade s právom Únie čo vyplýva zo systému Zmluvy o fungovaní EÚ. Vnútroštátny súd má povinnosť zabezpečiť plnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní sporu. Pri zabezpečení práva Únie vnútroštátny súd nemôže dokonca uplatniť ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré by boli v rozpore s právom Únie (napr. rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-555/07, body 48, 51).

50. Pre súd prvej inštancie je neakceptovateľné, ak rozsudky európskeho súdu by sa mali aplikovať len vtedy ak sú na prospech spotrebiteľa (napr. rozsudok C-473/00 „Cofidis“) a už nie opačne. Súd poukazuje aj na ďalší rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-453/00 z 13.1.2004 a z neho najmä na body 20 a 27. Podľa nich vnútroštátne orgány, teda aj súdy, sú povinné prihliadať k výkladu práva spoločenstva, ku ktorému dospel Súdny dvor. Podobne možno citovať aj rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-397/01 až C-403/01 (B.Pfeiffer a spol.) a z neho body 110, 111, 113 a 114: „z konštantnej judikatúry založenej rozhodnutím Súdneho dvora z 10.4.1984 vo veci 14/83 Von Colson a Kamann vyplýva, že povinnosť členských štátov dosiahnuť cieľ ustanovený smernicou, pričom v zmysle článku 10 ZES štáty musia prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia nevyhnutné na zabezpečenie výkonu tejto povinnosti, sa týka všetkých orgánov členských štátov vrátane súdnych orgánov v rámci ich právomoci. Je úlohou národných súdov zabezpečovať pre jednotlivcov právnu ochranu vyplývajúcu im z ustanovení komunitárneho práva a zaručovať plnú účinnosť týchto ustanovení. Národný súd aplikujúci vnútroštátne právo a najmä tie ustanovenia, ktoré boli prijaté špeciálne na účely splnenia požiadaviek smernice, je povinný v súlade s článkom 249 ods. 3 ZES v čo možno najväčšej možnej miere vykladať vnútroštátne právo v zmysle textu a účelu smernice, aby dosiahol výsledok ustanovený smernicou. Požiadavka výkladu vnútroštátneho práva v súlade s komunitárnym právom je inherentná systému, ktorý vytvára Zmluva o založení ES, pretože umožňuje národnému súdu pri riešení sporov zabezpečiť v rámci svojich právomocí plnú účinnosť komunitárneho práva (rozhodnutie z 15.5.2003 vo veci C-160/01)“.

51. V súčasnosti je situácia iná aj v tom, že právny názor na danú problematiku vyslovil už Najvyšší súd SR v troch rozhodnutiach rozdielnych senátov. Jedným je rozhodnutie 3Cdo/146/2017 z 22.2.2018. Najvyšší súd SR v odôvodnení rozhodnutia citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z., v ktorej sa uvádza, že predložený návrh zákona je svojím obsahom úplnou transpozíciou smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2018 do slovenského právneho poriadku.

52. Podľa článku 10 ods. 2 písm. h/ citovanej smernice o zmluvách o spotrebiteľskom úvere zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia.

53. Najvyšší súd SR vo vyššie citovanom rozhodnutí uviedol nasledovné: „Smernica ako špecifický prameň práva Európskej únie vyžaduje od členských štátov, aby dosiahli cieľ sledovaný smernicou prijatím transpozičných opatrení vo svojom právnom poriadku. Členský štát musí transpozíciu smernice uskutočniť spôsobom plne zodpovedajúcim potrebám jasnosti a určitosti. Na tento účel musia byť ustanovenia smernice vykonané tak, aby bola ich záväznosť nespochybniteľná a aby sa zachovala ich konkrétnosť, presnosť a jasnosť. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu normu práva Európskej únie transponovanú určitým zákonom vykladať eurokomformne. Tento nepriamy účinok smernice nie je absolútny - eurokomformný výklad zákona nemôže nahradiť výslovné znenie zákona; v opačnom prípade by išlo o výklad contra legem. To však nič nemení na tom, že zásada komformného výkladu vyžaduje, aby sa súdy pri interpretácii vnútroštátneho práva usilovali dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou a zaručuje jej úplnú účinnosť (rozsudok ESD C-212/07 bod 110).

54. Rozsudok konštatoval, že smernica bráni členským štátom, aby vo svojej vnútroštátnej právnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než sú tie, ktoré vymenúva článok 10 ods. 2 Smernice. Aj so zreteľom na to, sa v praxi všeobecných súdov Slovenskej republiky vyskytujú pochybnosti o tom, či textu „zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia“ (článok 10 ods. 2 písm. h/ smernice) obsahovo zodpovedá text „zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“. Ako už bolo uvedené, úmyslom zákonodarcu, ktorý zreteľne vyjadril aj v úvodnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. bolo transponovať Smernicu v celom rozsahu. Zámerom zákonodarcu teda bezpochyby nebolo, aby novo prijímané ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. (teraz písm. l/) bolo v rozpore s článkom 10 ods. 2 Smernice. To je skutočnosť, na ktorú musí vziať zreteľ vnútroštátny súd pri aplikácii ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z.

55. Eurokomformným výkladom predmetného ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný, dospel dovolací súd k záveru, že v zmluvách uzatváraných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy výška alebo počet, či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ je za použitia eurokomformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa.

56. Pokiaľ ide o to, či zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú uzatvorili strany sporu obsahuje výšku, počet a termíny splátok úrokov a iných poplatkov je potrebné mať na zreteli, že eurokomformný výklad § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť jednotlivých splátok sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky. Účelom predmetného ustanovenia nebolo aby mal spotrebiteľ už pri uzatváraní zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Dovolací súd v súvislosti s tým poznamenáva, že aj v zmysle Rozsudku (ide o rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 vo veci Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bírovej) zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky (bod 53 Rozsudku).

57. K totožnému právnomu záveru dospel Najvyšší súd SR aj v ďalších dvoch rozhodnutiach 4Cdo/211/2017 zo dňa 23.4.2018 a 3Cdo/56/2018 zo dňa 17.4.2018.

58. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na článok 2 ods. 2 CSP, podľa ktorého právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

59. Princípom právnej istoty sa už v minulosti v mnohých svojich rozhodnutiach zaoberal aj Ústavný súd SR. Ide o rozhodnutia IV.ÚS 499/11 z 22.11.2011, ako aj IV.ÚS 92/09, I.ÚS 87/93, PL ÚS 16/95, II.ÚS 80/99, III.ÚS 356/06, IV.ÚS 209/2010, PL ÚS 6/04, III. ÚS 328/05, ktoré zdôraznili, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť je ústavne neudržateľná. Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných sporoch zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie.

60. Pokiaľ teda Slovenská republika je právnym štátom, ako sa to uvádza v článku 1 ods. 1 Ústavy SR, potom je potrebné zachovávať princíp právnej istoty a v súvislosti s ním akceptovať právne závery vyšších súdnych autorít, čo v danom prípade je reprezentované spomínanými rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR. Ich nerešpektovanie by bolo možné vyhodnotiť aj ako svojvoľu v rozhodovaní, ktorá je neprípustná.

61. Snáď nikto nepochybuje o tom, že rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sú rozhodnutiami vyššej súdnej autority ako rozhodnutia krajských súdov, na ktoré poukázal žalobca a ktoré všetky boli vyhlásené v čase pred vydaním spomínaných troch rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Práve tieto rozhodnutia Najvyššieho súdu SR je potrebné považovať už za ustálenú rozhodovaciu činnosť, ako to vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu SR 6Cdo/29/2017 zo dňa 24.1.2018. V bode 11 jeho odôvodnenia sa totiž jasne uvádza, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať aj rozhodnutia Najvyššieho súdu, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor.

62. Súd teda nesúhlasí s názorom žalobcu o nutnosti členenia splátky úveru a keďže nezistil ani iné dôvody pre aplikáciu § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. žalobu v tejto časti zamietol.

63. Pokiaľ ide o žalobu o vyhlásenie neprijateľných zmluvných podmienok, súd zdôrazňuje, že aj keď ide o spotrebiteľskú žalobu, ide o návrhové konanie, čo znamená, že súd je viazaný žalobným petitom, pretože aj pre toto konanie platí dispozičná zásada upravená v § 216 CSP. Súd môže síce naformulovať znenie zmluvnej podmienky inak ako v žalobnom petite a to tak, aby zodpovedala ustanoveniu § 298 CSP, ale nemôže v tomto spore rozhodovať o inej zmluvnej podmienke, než ktorá je predmetom žaloby a ktorá je teda vymedzená v žalobnom petite. So žalobcom možno súhlasiť len v tom, že cieľom právnej úpravy v § 298 ods. 1, 2 CSP je, aby spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke, teda aby ho táto podmienka nezaväzovala. Preto je potrebné vnímať a to aj ustanovenie § 298 ods. 2 CSP o ex offo vyslovení neprijateľnej zmluvnej podmienky tak, že sa toto ustanovenie aplikuje v spotrebiteľskom spore napríklad pri žalobe dodávateľa o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ale v prípade že súd zistí, že do určitej miery žalované plnenie vyplýva z neprijateľnej zmluvnej podmienky je povinný vyhlásiť jej neplatnosť z dôvodu neprijateľnosti. Uvedený postup v zmysle § 298 CSP má teda opodstatnenie, ak nejaký záväzok spotrebiteľa je založený neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd zdôrazňuje, že žalobca, hoci ako spotrebiteľ, musí v žalobe určiť, aké zmluvné ustanovenie považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže žalobný petit je základnou náležitosťou každej kvalifikovanej žaloby, teda aj spotrebiteľskej, čo vyplýva z § 132 ods. 1 CSP.

64. V tomto prípade žalobca žaloval neplatnosť článku II. bodu 2, ktorý však obsahuje len potvrdenie, že bol oboznámený s VOP, ktoré mu boli zaslané elektronicky. Ďalšia časť tohto bodu je jeho prehlásením, že bankou bol riadne informovaný v zmysle zákona č. 340/2005 Z.z. o sprostredkovaní poistenia. Tieto prehlásenia však nenapíňajú charakter zmluvnej podmienky, neplynú z nich žiadne záväzky pre žalobcu ako spotrebiteľa. Materiálnym znakom neprijateľnej zmluvnej podmienky je hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Spomínané vyhlásenie v článku II. bode 2 zmluvy však nezakladajú žiadne povinnosti pre žalobcu, či práva pre žalovaného a preto ich ani nie je možné podrobiť testu proporcionality, ktorý vychádza z porovnania zmluvnej podmienky so stavom teoretickej rovnosti zmluvných strán. Súd preto žalobu v tejto časti považoval za nedôvodnú.

65. Vo vzťahu k žalobe o neprijateľnú zmluvnú podmienku ohľadom rozhodcovskej zmluvy súd vyhodnocoval túto zmluvu aj s ohľadom na všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 37 a

násl.), či sa nejedná o absolútne neplatný právny úkon. Súd totiž absolútne neplatnosť právneho úkonu skúma ex offa a toto posúdenie má prednosť pred jej posúdením ako neprijateľnej zmluvnej podmienky (aj keď právny dôsledok je totožný). Z absolútne neplatného právneho úkonu neplynú žiadne práva a povinnosti, tie zanikajú ex tunc (od začiatku).

66. Vo vzťahu k neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy súd nemal za preukázané, že by strany uzavreli spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, ktorá by sa týkala predmetnej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Žalobca totiž ako prílohu žaloby predložil síce spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu z 2.9.2016, ale ako vyplýva z jej textu, týkala sa zmluvy o bežnom účte a nie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Povinnou náležitosťou spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je pritom označenie spotrebiteľskej zmluvy, na spory z ktorej sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva - § 3 ods. 3 písm. b/ zákona č. 335/2014 Z.z. Napokon aj z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere - časti II. bodu 5 vyplýva, že strany si dohodli všeobecný súd pre riešenie sporov a že žalobca neprejavil súhlas s návrhom banky na riešenie sporov v rozhodcovskom konaní. Aj v tejto časti bola teda žaloba nedôvodná, keďže žalobca nepreukázal, že by v súvislosti s predmetnou úverovou zmluvou bola uzavretá spotrebiteľská rozhodcovská zmluva (súd pripomína aj formuláciu žalobného petitu „zmluva o spotrebiteľskom úvere Flexi pôžička uzavretá medzi účastníkmi je neplatná v časti spotrebiteľská rozhodcovská zmluva“).

67. Žalobca sa napokon domáhal aj toho, aby bol zaviazaný na zaplatenie konkrétnej sumy žalovanému ako doplatku istiny úveru. Aj keď v replike na vyjadrenie žalovaného už tento žalobný petít vynechal, na pojednávanie sa nedostavil a preto súd nemal možnosť túto nezrovnalosť odstrániť. Musel preto vychádzať zo skutočností, že žalobca v tejto časti žalobu nezobral späť. Späťvzatie žaloby, aj keď v časti, sa totiž považuje za podanie vo veci samej s poukazom na § 123 ods. 2 CSP a musí byť urobené v písomnej forme s poukazom na § 125 ods. 1, 2 CSP.

68. Podľa § 131 CSP žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

69. Ako vyplýva z vyššie citovaného zákonného ustanovenia právo žalovať o zaplatenie dlžnej sumy má len veriteľ, ktorý má pohľadávku voči dlžníkovi a nie opačne. Len veriteľ môže podať žalobu o splnenie dlhu a nie dlžník, ktorý má povinnosť dlh plniť. Pre úplnosť však súd dodáva, že vzhľadom na to, že žalobu o bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru zamietol, súd sa nestotožnil ani s výškou dlhu žalobcu, ktorý by mal predstavovať len nesplatenú istinu úveru.

70. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. V spore bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, preto len jemu vznikol nárok na náhradu trov konania, keďže súd nezistil žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktoré možno použiť len výnimočne.

71. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.